

Datum
2021-05-19
Vår referens
Matilda Quisbert
Sekreterare
matilda.renkvist-quisbert@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Översyn av valdistrikt inför valen 2022 och 2024 VN-2020-121

Sammanfattning

Inför valår ser valnämnden över valdistriktens storlek och utformning. Malmö har under se-nare år haft en betydande befolkningstillväxt, vilket har medfört ett successivt stigande antal röstberättigade. Inför valen 2022 och 2024 väntas staden byggas ut och förtätas ytterligare, varför en översyn av valdistrikt har genomförts. Utifrån översynen förslås förändringar i Malmö stads valdistriktsindelning inför de allmänna valen 2022 som innebär en ökning med 18 nya valdistrikt, från nuvarande 192 st. till 210 st.

Översynen har också identifierat ett behov av att justera 25 st. valdistriktsnamn för att öka enhetligheten samt underlätta för väljare och valadministration.

Förslag till beslut

Valnämnden föreslås besluta

1. Valnämnden föreslår kommunstyrelsen hemställa att kommunfullmäktige beslutar att föreslå Länsstyrelsen i Skåne län att besluta om valdistriktsindelning i Malmö stad i enlighet med valnämndens upprättade förslag.

Beslutsunderlag

- Bilaga 2 Västra Hamnen
- Bilaga 1 Sammanställning nya och ändrade valdistrikt 2022
- Bilaga 3 Hyllevång
- Bilaga 4 Limhamns hamn
- Bilaga 5 Riseberga
- Bilaga 6 Lindängen Almvik
- Bilaga 7 Djupadal S
- Bilaga 8 Spårvägen och Katrinelund
- Bilaga 9 Rosengård
- Bilaga 10 V Söderkulla
- Bilaga 12 Holma
- Bilaga 11 V Sorgenfri
- Bilaga 9.1 Valfastighet på Rosengård
- Tjänsteskrivelse VN 210525 Översyn av valdistrikt inför valen 2022 och 2024 (kompletterad)

- Förslag till beslut VNAU 210518 §17
- Bilaga 13 Sammanställning samtliga valdistrikt Malmö stad 2021

Beslutsplanering

Valnämndens arbetsutskott 2020-12-01

Valnämnden 2020-12-08

Valnämndens arbetsutskott 2021-01-19

Valnämndens arbetsutskott 2021-05-18

Valnämnden 2021-05-25

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Bakgrund

Inför valår ser valnämnden över valdistriktens storlek och utformning. Valmyndigheten föreskriver i sina anvisningar för kommunernas arbete med valdistrikten inför allmänna val att ett valdistrikt bör ha mellan 1 000 och 2 000 röstberättigade. Valdistrikten skall vidare vara geografiskt sammanhängande och ha ett namn som anknyter till det geografiska läget. Namn av äldre typ som exempelvis S:t Petri 1 är inte längre tillåtna.

Malmö har under senare år haft en betydande befolkningstillväxt, vilket har medfört att antalet röstberättigade successivt stiger. Antalet valdistrikt har därför vuxit i motsvarande takt. År 2006 hade Malmö 203 308 röstberättigade till riksdagsval i 164 valdistrikt, utslaget till 1 239 per distrikt. För år 2010 var 214 326 röstberättigade i 176 valdistrikt med 1217 per distrikt. Vid 2014 års val var 226 651 röstberättigade i 189 valdistrikt, motsvarande 1 199 per distrikt. Vid valet 2018 hade Malmö vuxit till 237 691 röstberättigade i 192 valdistrikt, motsvarande 1238 per distrikt. Utifrån valmyndighetens statistik 1 mars 2021 är antalet röstberättigade i Malmö stad 264 414 fördelade på 192 valdistrikt vilket skulle innebära 1 377 per distrikt. Inför RKR-valet 2022 och EU-valet 2024 väntas staden byggas ut och förtätas ytterligare, varför behov om översyn av valdistrikt är påtagligt.

Denna tillväxt fördelar sig delvis till nya utbyggnadsområden, men till största delen i redan befintliga områden. Detta sker i betydande omfattning genom en nyproduktion av bostäder i form av förtätningsbebyggelse, men även delvis genom att befolkningen ökar i befintliga fastigheter. Den successiva befolkningsökningen i befintliga bostadsområden har under tidigare valår legat till grund för mindre korrigeringar och ett mindre antal nya distrikt vid respektive tillfälle. Inför valet 2018 föreslogs att en samlad utredning av valdistriktsindelningen bör genomföras inför valet 2022. Således är förslagen till korrigeringar och nya distrikt betydligt större inför detta val än föregående valår.

Det finns sedan länge ett riktmärke för valdistriktens storlek på 1 250 – 1 300 röstberättigade. Denna storlek är avpassad till att valsedlar för tre val skall räknas på valnatten, och att detta arbete ska vara hanterbart för röstmottagarna. Detta riktmärke har tillämpats även under förevarande utredning.

Materialet som ligger till grund för utredningens förslag är i första hand befolkningsprognos,

planprogram och statistik. Malmö stad tar årligen fram en befolkningsprognos, som enheten för statistik och analys på stadskontoret försett valkansliet med. Stadsmättningsavdelningen på Stadsbyggnadskontoret har stöttat valnämnden i tolkandet av prognosen, samt med planprogram för delområden. Genom dessa processer har valnämnden kunnat ta fram ett underlag för förändringar i valdistrikten inför kommande val. Dessa prognoser har till sist triangulerats gentemot Valmyndighetens statistik för röstberättigade i landets valdistrikt, som publiceras 1 mars varje år. Således kan utredningens förslag anses väl underbyggda, och de förslag till ytterligare utredning som görs som avvägda framtida försiktighetsåtgärder. Genomgående har instruktioner från Valmyndighetens manual *Länsstyrelsens och valnämndens arbete med valgeografi och mandat* tillämpats. Prognosen för den inflyttning som förväntas ske kan betraktas som mycket sannolik, samtidigt bör även Covid-19-pandemins eventuella effekter på bostadsbyggandet som ännu är okända tas i beaktande.

Förslag på förändringar i Malmö stads valdistriktindelning inför de Allmänna valen 2022

Vid en genomgång av valdistriktens storlek har det visats sig nödvändigt att bilda 18 nya distrikt. Antalet nybildade distrikt är påtagligt fler än föregående utredningar har föreslagit. Detta beror delvis på den betydande befolkningsökningen, delvis på behov av korrigeringar som aktualiserats. Trots att befolkningstillväxten i Malmö 2020 var den lägsta sedan 2005, var Malmö den av Sveriges kommuner med flest nya invånare under 2020 (Malmö stads årsredovisning 2020). Härigenom kommer valdistriktens genomsnittstorlek att vara omkring 1190 röstberättigade och valdistrikten beräknas därmed att ha hanterlig storlek. Vissa ändringar har även föreslagits i valdistriktsnamnen. Förändringar i valdistriktsindelningen kommer inte att påverka valkretsarna i Malmö. Förslag på förändringar presenteras områdesvis i följande avsnitt och kompletteras av mer detaljerade uppskattningar av antal röstberättigade (Bilaga 1) samt geografiska översikter (Bilaga 2-12).

Västra hamnen

Valdistrikt 2018	Röstberättigade 2021 (1 mars)	Röstberättigade 2024 (prognos)	Förslag på valdistrikt 2022
Västra hamnen-Dockan	4 958	Ca 7 000	Västra hamnen-Dockplatsen
			Västra hamnen-Isbergs gata
			Västra hamnen-Bassängkajen
Kockum fritid			Västra hamnen-Kockum fritid
			Västra hamnen-Bomgatan
			Västra hamnen-Varvsparken

Redogörelse:

Området runt Västra hamnen har under de senaste fyra åren omfattats av extensiv nybyggnation. De distrikt som berörs är i första hand Västra hamnen-Dockan samt Kockum fritid. Dessa föreslås delas i tre distrikt vardera, med andra ord bildas fyra nya distrikt.

Västra hamnen-Dockan har i mars 2021 över 2 600 röstberättigade, och föreslås delas i tre distrikt. Sammantaget är cirka 600 lägenheter planerade i dessa tre distrikt, förlagt på 98 lägenheter i Västra hamnen-Dockplatsen, 250 i Västra hamnen-Isbergs gata samt 250 i Västra hamnen-Bassängkajen. I mars 2021 har de två förstnämnda kring 1 000 röstberättigade var, medan Västra

hamnen-Bassängkajen uppskattas ha något mindre än 500 röstberättigade. De planerade lägenheterna är i olika fas men bedöms ha inflyttning innan 2024 om inget annat anges. Det bör anses rimligt att anta att distrikten med den takt för nybyggnation som är planerad kommer att vara rimligt stora under valet 2022 och 2024.

I mars 2021 har distriktet Kockum fritid över 2 300 röstberättigade, och cirka 500 lägenheter är planerade för inflyttning inom de kommande två åren. Detta distrikt föreslås således delas i tre valdistrikt (Västra hamnen-Kockum fritid, Västra hamnen- Bomgatan och Västra hamnen-Varvsparken). I Västra hamnen-Varvsparken samt Västra hamnen-Bomgatan återfinns cirka 400 av de planerade lägenheterna, jämnt fördelat. I Västra hamnen-Kockum fritid kommer ytterligare 500 lägenheter sannolikt att byggas i ett senare skede, varför översyn av distrikten eventuellt behövs mellan valen 2024 och 2026. I mars 2021 har samtliga distrikt mellan 650–1 000 röstberättigade, vilket ger utrymme för inflyttning inför valet 2022.

För en mer detaljerad uppskattning av antal röstberättigade i respektive valdistrikt se bilaga 1 samt en geografisk översikt i bilaga 2.

Hyllievång

Valdistrikt 2018	Röstberättigade 2021 (1 mars)	Röstberättigade 2024 (prognos)	Förslag på valdistrikt 2022
Hyllievång	3 878	Ca 8 500	Hyllievång-Tennisgränd
			Hyllievång-Allétorget
			Hyllievång-Sagas gränd
			Hyllievång-Dagvattenparken
			Hyllievång-Skrivaregatan

Redogörelse:

På delområde Hyllievång föreslås fyra nya distrikt. Delområdet Hyllievång beräknas nästan dubbla sin befolkning mellan valen 2018 och 2022, och förväntas öka i samma takt under de kommande fyra åren. Extensiv utbyggnation och förtätning ligger till grund för denna ökning. I mars 2021 har samtliga föreslagna distrikt förutom det färdigbyggda Sagas gränd under 800 röstberättigade. Då det är önskvärt att valdistrikten korrigeras vid så få tillfällen som möjligt föreslås denna uppdelning trots att 4 kap 17 § i vallagen stipulerar att ett valdistrikt omfatta mellan 1 000 och 2 000 röstberättigade. Samtliga distrikt väntas öka med mellan 200–500 inom de kommande åren, och inflyttning under 2021 och 2022 planeras i Hyllievång-Skrivaregatan, Hyllievång-Tennisgränd samt Hyllievång-Allétorget. Sammanlagt finns 711 lägenheter planerade i nämnda distrikt. En översyn av valdistrikten på Hyllievång kommer sannolikt att krävas innan valet 2026.

För en mer detaljerad uppskattning av antal röstberättigade i respektive valdistrikt se bilaga 1 samt en geografisk översikt i bilaga 3.

Limhamns hamn

Valdistrikt 2018	Röstberättigade 2021 (1 mars)	Röstberättigade 2024 (prognos)	Förslag på valdistrikt 2022
Limhamns hamn	6 506	Ca 10 000	Limhamn-Dragörkajen
Limhamn Ön			Limhamn Ön
			Limhamn-Cementparken
			Limhamn-Fendertorget
			Limhamn-Formgatan
			Limhamn-Rosengrens gata
			Limhamn-Fernissagatan

Redogörelse:

Områden kring Limhamns hamn förväntas mer än tredubbla sin population mellan valet 2018 och 2022. Fem nya distrikt föreslås, där det tidigare distriktet Limhamns Hamn delas upp i mindre beståndsdelar och delar av Limhamn Ön flyttas till nybildat distrikt. Till grund för denna kraftiga ökning ligger extensiv nybyggnation. Distrikten Limhamn-Fernissagatan, Limhamn-Formgatan och Limhamn-Fendertorget har samtliga under 1 000 röstberättigade i mars 2021. Delningen motiveras genom att stora delar av nybyggnationen i distrikten beräknas ha inflyttning mellan 2021 och 2023. I Limhamn-Fernissagatan är byggnationen så pass långt gången att inflyttning är under 2021 och 2022, varför distriktet med all sannolikhet passerar gränsen för 1 000 röstberättigade inför valet 2022. I avseende Limhamn-Fendertorget och Limhamn-Formgatan finns viss inflyttning planerad, men båda distrikten uppskattas innefatta mellan 700–1 000 röstberättigade under valet 2022. Anledningen till att dessa inte slås samman till ett enda distrikt är att planer på ytterligare byggnation finns, vilket leder till att de med all säkerhet kommer att behöva delas under det kommande decenniet. Med anledning av valnämndens uttalade långsiktiga perspektiv föreslås således två separata distrikt, där höjd tas för ytterligare inflyttning under de kommande åren.

För en mer detaljerad uppskattning av antal röstberättigade i respektive valdistrikt se bilaga 1 samt en geografisk översikt i bilaga 4.

Riseberga

Valdistrikt 2018	Röstberättigade 2021 (1 mars)	Röstberättigade 2024 (prognos)	Förslag på valdistrikt 2022
Riseberga NV	2 111	Ca 2 700	Riseberga-Elsa Anderssons gata
			Riseberga-Ringbergagatan

Redogörelse:

Nybyggnation i Riseberga NV har lett till att distriktet hamnat över gränsen för 2 000 röstberättigade och föreslås således delas. I Riseberga-Elsa Anderssons gata finns runt 220 bostäder planerade. Detta distrikt har i mars 2021 runt 840 röstberättigade och har således möjlighet att växa ytterligare.

För en mer detaljerad uppskattning av antal röstberättigade i respektive valdistrikt se bilaga 1 samt en geografisk översikt i bilaga 5.

Lindängen

Valdistrikt 2018	Röstberättigade 2021 (1 mars)	Röstberättigade 2024 (prognos)	Förslag på valdistrikt 2022
Lindängen-Almvik	2 110	Ca 2 200	Lindängen-Almvik
			Lindängen-Vårsången

Redogörelse:

Nybyggnation i distriktet Lindängen-Almvik har bidraget till att distriktet hamnat över gränsen för 2 000 röstberättigade och föreslås således delas. Lindängen-Almvik har enligt statistik i mars 2021 runt 1 100 röstberättigade och Lindängen-Vårsången har 1 022. Ingen ytterligare byggnation är planerad.

För en mer detaljerad uppskattning av antal röstberättigade i respektive valdistrikt se bilaga 1 samt en geografisk översikt i bilaga 6.

Djupadal

Valdistrikt 2018	Röstberättigade 2021 (1 mars)	Röstberättigade 2024 (prognos)	Förslag på valdistrikt 2022
Djupadal S	2 007	Ca 2 200	Djupadal-Broddaparken
			Elinelund

Redogörelse:

Orsaken till befolkningstillväxten är nybyggnation, som nu tillhör valdistrikt Elinelund. Detta distrikt uppskattas till 1 100 röstberättigade och Djupadal-Broddaparken strax under 1 000 röstberättigade. Ingen ytterligare byggnation är planerad.

För en mer detaljerad uppskattning av antal röstberättigade i respektive valdistrikt se bilaga 1 samt en geografisk översikt i bilaga 7.

Spårvägen/Katrinelund

Valdistrikt 2018	Röstberättigade 2021 (1 mars)	Röstberättigade 2024 (prognos)	Förslag på valdistrikt 2022
Spårvägen	3 645	Ca 4 000	Värnhem-Rörsjö
Katrinelund			Katrinelund-Värnhem
			N Sorgenfri

Redogörelse:

Distrikten Spårvägen och Katrinelund föreslås korrigeras för att bilda tre valdistrikt. Stor nybyggnation har färdigställts i detta område. Ett nytt distrikt föreslås således tillkomma, och gränserna dras om för att skapa en jämn fördelning av röstberättigade. Ytterligare nyproduktion i N Sorgenfri samt Katrinelund-Värnhem är planerad.

För en mer detaljerad uppskattning av antal röstberättigade i respektive valdistrikt se bilaga 1 samt en geografisk översikt i bilaga 8.

Rosengård

Valdistrikt 2018	Röstberättigade 2021 (1 mars)	Röstberättigade 2024 (prognos)	Förslag på valdistrikt 2022
Törnrosen	7 511	Ca 7 800	Törnrosen
Törnrosen-Örtagården			Törnrosen-Örtagården
Örtagården V			Örtagården V
Örtagården-Herrgården			Örtagården Ö
Herrgården			Rosengård Centrum
			Herrgården

Redogörelse:

Förtätning av delar av Rosengård har lett till att distriktet Herrgården, Örtagården-Herrgården och Örtagården V har behövt ses över. Delar av distriktet Herrgården har flyttats till Örtagården-Herrgården som ny föreslås heta Rosengård centrum. Delar av Örtagården-Herrgården har nu istället bildat ett nytt distrikt, Örtagården V. Detta innebär att ett nytt distrikt skapats. För en mer detaljerad uppskattning av antal röstberättigade i respektive valdistrikt se bilaga 1 samt en geografisk översikt i bilaga 9.

Under valen 2018 och 2019 uppenbarade sig ett problem gällande distriktet Törnrosen samt Törnrosen-Örtagården. Inga korrigeringar i gränser hade genomförts mellan valen 2014 och 2018, men trots detta så blev den slutgiltiga beräkningen av röstberättigade väsentligt annorlunda mellan de två valen. 2018 beräknades Törnrosen-Örtagården ha 427 röstberättigade, vilket är långt under acceptabel nivå, medan distriktet Törnrosen 2018 hade 1 712 röstberättigade.

Enligt manualen *Länsstyrelsens och valnämndens arbete med valgeografi och mandat* fördelas de röstberättigade på fastigheten (markytan), i enlighet med folkbokföringsregistret. Varje fastighet representeras av en punkt. Även om en fastighet består av flera områden (skilda ytor) representeras den av en punkt. Fastighetspunkten befinner sig i ett valdistrikt. De röstberättigade fördelas på valdistriktet efter den/de fastighetspunkter som ligger i ett valdistrikt.

För fastigheten Bennet 2 (det samma gäller Landskamreraren 6 som ligger bredvid) finns det två områden. Fastigheten har tidigare varit två skilda fastigheter (därav befintlig valdistriktsindelning), men har av oklar anledning slagits ihop till en fastighet med två skiften, ett för respektive kvarter. Detta har inneburit att de två olika områdena har hamnat i två olika valdistrikt, och eftersom folkbokföringsregistret inte tar hänsyn till inom vilket skifte man bor har alla röstberättigade hamnat i ett av valdistriktet (Törnrosen). Eftersom det, enligt folkbokföringen (mars 2021) bor 1 951 röstberättigade på Bennet 2 så är det inte hållbart att göra ett valdistrikt av denna fastighet. För att hitta en lösning på denna problematik har valkansliet i dialog med Stadsbyggnadskontoret, Länsstyrelsen och Valmyndigheten valt att skapa en s.k. *valfastighet* (finns ca 20 st. valfastigheter i Sverige, skapade av Länsstyrelsen). Detta innebär att de röstberättigade fördelas efter adress i folkbokföringen, och att Malmö stad på så vis kan behålla valdistriktsindelningen genom att föra över 718 röstberättigade (de som bor inom skifte nummer två - norra kvarteret) från valdistriktet Törnrosen till valdistrikt Törnrosen-Örtagården. Enligt marsstatistiken har det senare endast har 349 röstberättigade. Valdistriktet Törnrosen får då 1 233 röstberättigade och

Törnrosen-Örtagården får 1 067 röstberättigade, vilket ger två storleksmässigt rimliga distrikt (se Bilaga 9.1).

Holma och V Söderkulla

En föreslagen justering av distriktsgrens mellan de båda valdistrikten Holma N och Holma S avser skapa en bättre fördelning av röstberättigade. För en mer detaljerad uppskattning av antal röstberättigade i respektive valdistrikt se bilaga 1 samt en geografisk översikt i bilaga 12.

För att, i linje med valmyndighetens rekommendation, undvika s.k. öar och enklaver föreslås distriktsgrens för V Söderkulla-Centrum att justeras. Varje valdistrikt ska vara en geografiskt obruten yta. Det betyder att ett valdistrikt inte får delas upp i enklaver. För en geografisk översikt se bilaga 10.

Förslag på namnförändringar av Malmö stads valdistrikt inför de allmänna valen 2022

Förändringar i namn har varit i aktuella i 25 fall. En övergripande översyn där gator eller andra lokala geografiska platser har prioriterats över väderstreck har genomförts. Detta har motiverats av ett behov från såväl väljare som kansli, då väderstrecken som förkortas med enstaka bokstäver upplevs som förvirrande i vallokalen. Namn med gator, parker och torg upplevs som enklare för väljarna vilket leder till att det bli enklare att hitta till rätt vallokal. För kansliet innebär även de geografiska namnen en förenkling, då valmaterial som skickas ut inför valdagen med mindre sannolikhet hamnar i fel vallokal. Då förändringarna är mångtaliga presenteras de lämpligast i en bilaga till denna skrivelse.

Distrikt med under 1 000 röstberättigade

Enligt vallagen 4 kap 17 § ska samtliga distrikt innefatta mellan 1 000–2 000 röstberättigade. Undantag från denna regel får göras i fall då det finns särskilda skäl. Följande distrikt har i mars 2021 under 1 000 röstberättigade:

Eriksfält. Valdistrikt med 993 röstberättigade. Med hänvisning till kontinuitet kommer ingen korrigerig föreslås.

Värnhem. Valdistrikt med 959 röstberättigade. Med hänvisning till kontinuitet kommer ingen korrigerig föreslås.

Hyllieby. Valdistrikt med 958 röstberättigade. Är ett landsbygdsdistrikt och vid gränskorrigerig riskerar invånarna att hamna långt ifrån sin vallokal.

Kronborg-Teatern. Valdistrikt med 945 röstberättigade. Med hänvisning till kontinuitet kommer ingen korrigerig föreslås.

V Sorgenfri-Rörsjö. Föreslagen gränskorrigerig innebär att gräns till V Sorgenfri-Betania flyttas. Valdistrikten förväntas vardera innefatta mellan 1 000–1 200 röstberättigade år 2022. För en mer detaljerad uppskattning av antal röstberättigade i respektive valdistrikt se bilaga 1 samt en geografisk översikt i bilaga 11.

Johanneslust. Valdistrikt med 842 röstberättigade. Med hänvisning till kontinuitet kommer ingen korrigerig föreslås.

Käglinge-Lockarp. Valdistrikt med 733 röstberättigade. Valdistriktet är ett landsbygdsdistrikt och en korrigering av distriktsgränsen skulle innebära att invånarna riskerar hamna långt ifrån sin vallokal.

Bunkeflo-Vintrie. Valdistrikt med 725 röstberättigade. Valdistriktet är ett landsbygdsdistrikt och en korrigering av distriktsgränsen skulle innebära att invånarna riskerar hamna långt ifrån sin vallokal.

Ansvariga

Daniel Olsson, valchef